

PRESS RELEASE

3 Octombrie 2000

UNCTAD PREZICE CĂ INVESTIȚIILE DIRECTE STRĂINE GLOBALE VOR DEPĂȘI CIFRA DE \$1 TRILION,

**Corporațiile transnaționale cele mai mari ale lumii se dezvoltă rapid;
companiile UE domină FșiA transnaționale, investițiile în SUA cresc**

Afluxurile de investiții străine directe (IDS)¹ a corporațiilor transnaționale (CT)² pot trece mult peste nivelul de un trilion de dolari în acest an, urmându-l pe nivelul impresionant de anul trecut de \$865 miliarde, conform Raportului Mondial de Investiții 2000: *Fuziunile și Achizițiile Transnaționale*³, publicat astăzi de Conferința Națiunilor Unite de Comerț și Dezvoltare (CNUCD).

¹ "Investițiile directe străine (IDS)" sunt definite ca investiții ce cuprind controlul managerial al unei entități rezidențiale într-o altă economie. IDS implică o relație pe termen lung ce reflectă un interes continuu al investitorului către o entitate străină.

² "Corporațiile transnaționale (CTN)" cuprinde întreprinderile părinte și filialele lor străine: o întreprindere părinte este definită ca una care controlează sursele financiare a uneia sau mai multor entități într-o țară sau țări alta decât cea de origine, de obicei prin deținerea unui părți de capital. Un capital de cel puțin 10 procente este considerat ca prag în vederea controlului de surse financiare în acest context.

³ **Raportul Mondial de Investiții** (The World Investment Report 2000) (Nu. vânzărilor E.00.II.D.20, ISBN 92-1-112490-5) poate fi obținut la prețul de US\$ 49, și la un preț special de US\$ 19 în țările în curs de dezvoltare și țările în tranziție, din United Nations Publications(Publicațiile Națiunilor Unite), Secția Vânzări, Palais des Nations, CH-1211 Geneva 10, Elveția, fax: + 41 22 917 0027, e-mail: unpubli@unog.ch, Internet: <http://www.un.org/publications>; sau din Publicațiile Națiunilor Unite, Two UN Plaza, Camera DC2-853, Dept. PRES, New York, NY 10017, USA, tel: +

“Fuziunile și achizițiile, care includ cumpărarea de către investitorii străini a întreprinderilor de stat privatizate, determină noi recorduri a volumelor de investiții străine” relatează secretarul-general a UNCTAD Rubens Ricupero. Adaugă Karl P. Sauvant, autorul-șef a raportului: “O piață globală pentru firme se află în proces de geneză. Companiile sunt cumpărate și vândute în lume la o scară fără precedent”.

Afluxurile IDS în țările dezvoltate anul trecut a crescut la \$636 miliarde (de la \$481 miliarde în 1998), în timp ce IDS către țările în curs de dezvoltare sa ridicat la \$208 miliarde (\$179 miliarde în 1998). Vânzările anuale în toată lumea a filialelor străine a CTN în 1999 a ajuns la \$14 trilioane (de la \$3 trilioane în 1980), aproape dublul volumului de export global (tabela 1).

DI. Ricupero subliniază: “Producția internațională a corporațiilor transnaționale – numărând astăzi circa 63,000, cu aproximativ 700,000 de filiale străine - acum cuprinde practic toate țările și toate activitățile economice, dându-i o forță formidabilă în economia mondială de astăzi ”.

Tabela 1. Indicatorii selectați a IDS și a producției internaționale, 1982-1999

(Miliarde de dolari și procentajul)

Subiectul	Valoarea la prețurile curente (miliarde dolari)			Rata anuală de creștere (procente)				
	1982	1990	1999	1986-1990	1991-1995	1996-1999	1998	1999
	ISD externe	58	209	865	24.0	20.0	31.9	43.5
ISD interne	37	245	800	27.6	15.7	27.0	45.6	16.4
IDS interne de capital	594	1 761	4 772	18.2	9.4	16.2	20.1	18.8
IDS externe de capital	567	1 716	4 759	20.5	10.7	14.5	17.6	17.1
F&A transnaționale	..	151	720	26.4	23.3	46.9	74.4	35.4
Vânzările filialelor străine	2 462	5 503	13 564	15.8	10.4	11.5	21.6	17.8
Produsul brut al filialelor străine	565	1 419	3 045	16.4	7.1	15.3	25.4	17.1
Sursele financiare totale ale filialelor străine	1 886	5 706	17 680	18.0	13.7	16.5	21.2	19.8
Exporturile filialelor străine	637	1 165	3 167	13.2	13.9	12.7	13.8	17.9

Angajarea filialelor străine (mii)	17 433	23 605	40 536	5.6	5.0	8.3	11.4	11.9
<i>Memorandum:</i>								
PIB la costurile directe	10 611	21 473	30 061	11.7	6.3	0.6	-0.9	3.0
Formarea capitalului fix brut	2 231	4 686	6 058	13.5	5.9	-1.4	-2.1	-0.3
Facturile de plată	9	27	65	22.0	14.2	3.9	6.3	0.5
Exportul de bunuri și servicii non-factor	2 041	4 173	6 892	15.0	9.5	1.5	-1.8	3.0

Sursa: UNCTAD, *Raportul Global cu privire la Investiții 2000: Fuzionările și Achizițiile Transnaționale și Dezvoltarea*, Tabela.1, p. 2.

În ceea ce privește veniturile străine primele 100 de CTN nefinanciare din lume, care controlează mai mult de \$2 trilioane a acestor surse și care au mai mult de 6 milioane de angajați în filialele lor străine, sunt principalii conducători a producției internaționale, afirmă *RMI2000*. Și ei tot mai mult folosesc fuziunile și achiziționările (F&A) pentru a ridica nivelul lor total de ISD.

ISD sunt cea mai mare sursă de finanțe străine pentru multe țări în curs de dezvoltare, care în anii recentți, mai ales în timpul crizelor financiare, au găsit-o a fi mai stabilă decât portofoliul de investiții și împrumuturile de la bănci. Guvernele recunosc importanța atragerii IDS. Pe întreg mapamondul ei își deschid economiile pentru a încuraja afluxul de comerț, tehnologie, informație, investiții și surse financiare, relatează noul raport.

Afluxurile surselor financiare pe plan global a IDS⁴ au crescut cu 16% la \$800 miliarde anul trecut. Cu \$199 miliarde, Marea Britanie a devenit cel mai mare investitor exterior în 1999, pășind înaintea Statelor Unite. F&A mari în Statele Unite și puterea continuă a economiei sale a făcut din ele cel mai mare recipient a IDS (\$276 miliarde , aproape o treime din totalul mondial). CTN amplasate în Uniunea Europeană (UE) au investit \$510 miliarde peste hotare în 1999, sau aproape doua treimi din afluxurile surselor financiare globale.

RGI2000 notează că propria valută a UE, Euro, a sporit competiția, exercitând

⁴ Datele cu privire la afluxuri și refluxul IDS nu corespund din cauza inconsecvențelor datelor.

mai multă presiune asupra firmelor ca să-și restructureze și consolideze operațiile. Fluxul surselor financiare a IDS către Japonia a crescut de patru ori anul trecut, atingând un record de \$13 miliarde, cel mai mare aflus la momentul dat. Refluxul surselor financiare ale țării, oarecum, a scăzut cu 6%, la \$23 miliarde.

IDS către America Latină și Caraibe au urcat vertiginos anul trecut pentru a întrece suma de \$90 miliarde, în timp ce aflusul surselor financiare către toate țările în curs de dezvoltare din Asia a crescut la \$106 miliarde. Fluxul surselor financiare către Europa Centrală și de Est și către Africa, totuși, a rămas destul de modest, la \$21 miliarde și \$9 miliarde, respectiv. Între timp, afluxurile IDS de la țările în curs de dezvoltare din anul trecut aproape s-a dublat, la \$66 miliarde, cu jumătate din creștere atribuite CTN înregistrate în Bermuda și aproape \$20 miliarde acumulate de către companiile cu sediul în Hong Kong, China. *(Pentru mai multe detalii despre fluxul IDS către aceste regiuni, vezi edițiile de presă TAD/INF/2857, TAD/INF/2858, TAD/INF/2859 și TAD/INF/2860).*

Creșterea IDS înregistrează recorduri conduse de F&A

Imaginile dramatice a recentelor tendințe în IDS sunt nivelele continue mari de creștere în F&A. Acestea au crescut la o rată anuală de 42% în ultimii 20 de ani, și valoarea lor completă în 1999 era de aproape \$2.3 trilioane, reprezentând 24,000 de afaceri. Valoarea F&A transnaționale completate (definită ca achiziția a mai mult de 10% din acțiuni) a crescut de la \$100 miliarde în 1987 la \$720 miliarde în 1999 și a implicat aproximativ 6,000 de tranzacții⁵ (tabela 2). Totuși, 109 mega-afaceri (adică afaceri de mai mult de \$1 miliard) au acumulat mai mult de 60% din valoarea totală a F&A transnaționale. Majoritatea mega-afacerilor cuprind companii ce sunt incluse în lista primelor 100 corporații transnaționale a CNUCD (tabelul 3).

Firmele Uniunii Europene, urmate de firmele din Statele Unite, erau cei mai mari achiziționări de venituri prin activitățile de F&A în țările în curs de dezvoltare anul

⁵ Raportul de azi explică, că deoarece multe F&A sunt finanțate în întregime sau parțial local, sau prin plăți în rate în decurs de câțiva ani, este foarte dificil de comparat precis valoarea anuală a F&A transnaționale cu cea de IDS în forma de investiții inovatoare. Este evident, oarecum, că F&A sunt dominante în țările industriale, și că achiziționările străine sunt tot mai importante și pentru țările în curs de dezvoltare.

trecut, cu cea mai mare cantitate de vânzări în America Latină. Cel mai mare volum de F&A străine într-o țară în curs de dezvoltare din Asia a implicat Republica Coreeană, unde totalul 1999 a fost de \$9 miliarde.

F&A transnaționale în Europa Centrală și de Est s-a dublat la \$10 miliarde anul trecut, Polonia și Republica Cehă fiind principalele țări-țintă iar firmele din Europa Apuseană primarii achiziționări. Cât despre Africa, nivelul general de IDS în forma F&A transnaționale a fost modest și în principal concentrat în Egipt, Maroc și Africa de Sud.

Privatizarea a fost cel mai important mijloc în anii recentți de atragere a IDS în America Latină și în Europa Centrală și de Est și importanța ei în dezvoltarea Asiei crește. În general, participarea străină în privatizări este mai mare decât participarea locală în țările acestor regiuni. O majoritate de 50 cele mai mari privatizări din lume în timpul perioadei anilor 1987-1999 au avut loc în țările în curs de dezvoltare. Anul trecut

Tabela 2. Vizările și cumpărările F&A transnaționale, pe regiune, 1990-1999

(Miliarde de dolari)

Regiunea/economia	Vinzări					Cumpărări				
	1990	1995	1997	1998	1999	1990	1995	1997	1998	1999
Țările dezvoltate	13,4	164,6	234,7	445,1	644,6	143,2	173,7	272	511,4	677,3
<i>Din care</i>										
Uniunea Europeană	62,1	75,1	114,6	187,9	344,5	86,5	81,4	142,1	284,4	497,7
Statele Unite	54,7	53,2	81,7	209,5	233	27,6	57,3	80,9	137,4	112,4
Japonia	0,1	0,5	3,1	4	15,9	14	3,9	2,7	1,3	9,8
Țările în curs de dezvoltare	16,1	15,9	64,3	80,7	63,4	7	12,8	32,4	19,2	41,2
<i>din care</i>										
Africa	0,5	0,2	1,7	0,7	0,6	-	0,1	-	0,2	0,4
America Latină și Caraibe	11,5	8,6	41,1	63,9	37,2	1,6	4	10,7	12,6	24,9
Europa	-	-	-	-	0,3	-	-	-	-	-
Asia	4,1	6,9	21,3	16,1	25,3	5,4	8,8	21,7	6,4	15,9
Asia de Sud, Est și cea de Sud-Est	4,0	6,3	18,6	15,8	25	3,3	6,6	17,9	6	10,6
Europa Centrală și de Est^a	0,3	6	5,8	5,1	10,3	-	0,1	0,3	1	1,6

Nespecificat	4,0	0,1	-	0,7	1,8	0,3	-	0,1	-	-
Lumea ^b	150,6	186,6	304,8	531,6	720,1	150,6	186,6	304,8	531,6	720,1

Surse: UNCTAD, Raportul Mondial de Investiții 2000: Fuziunile, Achizițiile și Dezvoltarea, tabela IV.3, p. 108

^a Include țările fostei Iugoslavia.

^b Include sume care nu pot fi alocate de regiune.

Argentina era în top, cu un volum de \$16 miliarde, Brazilia a fost prima anul trecut cu \$20 miliarde.

Pentru o analiză a producerii F&A, forțelor care le conduc și, în special, pentru analiza impactului lor asupra dezvoltării, vezi ediția de presă TAD/INF/2855.

GE conduce Topul 100

În 1998, General Electric încă o dată a deținut prima poziție printre 100 cele mai mari CTN nefinanciare clasată după sursele financiare străine. General Motors s-a mutat de la poziția a patra la a doua, cu Royal Dutch Shell rămânând pe a treia. Numai câteva schimbări sau produs printre primele 10 CTN: BP Amoco (#8) l-a înlocuit pe Volkswagen Group (acum # 11) și Nestlé (#10) a schimbat locul cu DaimlerChrysler (#9) (tabela 3).

Cea mai uimitoare trăsătură a listei primelor 100 este faptul cât de puțin ea pare să se schimbe de la un an la altul. Dominarea celor mai mari firme din lume este subliniată de acest nivel de stabilitate. Aproape 90 din primele 100 de companii își au sediul la Triada Uniunii Europene, Japonia și Statele Unite. În timpul ultimilor nouă ani, 57 din topul celor 100 de CTN au continuat să apară în listă.

Lista a fost dominată în 1998 de aceleași trei industrii ca în anii precedenți: vehiculele cu motor, explorări petroliere și distribuție; și electronică și echipamentele electrice. Totuși companiile de servicii publice și telecomunicații le ajung din urmă. Ele tot mai mult se trans-naționalizează ca rezultat al liberalizării pieței. Companiile

farmaceutice și chimice și-au redus intrările în lista din 1998 de la 13 la 8 datorită consolidării globale în aceste industrii, fiind conduse pe larg prin F&A repetate.

Tabela 3. Primele 10 CTN din lume, clasate după sursele financiare străine, 1998

(Surse financiare și vânzări în miliarde de dolari SUA)

Locul	Corporația	Țara	Industria	Surse financiare străine	Vânzări peste hotare	Angajați străini
1	General Electric	Statele Unite	Electronică	128.6	28.7	130,000
2	General Motors	Statele Unite	Auto	73.1	49.9	N/A
3	Shell, Royal Dutch	Olanda/ Marea Britanie	Petrolieră	67.0	50.0	61,000
4	Ford Motor Company	Statele Unite	Auto	N/A	43.8	171,276
5	Exxon Corporation	Statele Unite	Petrolieră	50.1	92.7	N/A
6	Toyota	Japonia	Auto	44.9	55.2	113,216
7	IBM	Statele Unite	Computere	43.6	46.4	149,934
8	BP Amoco	Marea Britanie	Petrolieră	40.5	48.6	78,950
9	Daimler-Benz	Germania	Auto	36.7	125.4	208,502
10	Nestlé SA	Elveția	Alimentară	35.6	51.2	225,665

Sursa. UNCTAD, Raportul Mondial de Investiții 2000: *Fuziuni, Achiziții Transnaționale și Dezvoltare*, tabela III.1., pp. 72-74.

Activitatea F&A în industriile producătoare

Cel mai înalt nivel a activității de F&A transnaționale în industria producătoare anul trecut au atins companiile din industriile chimică, echipamentului electric și electronic și produselor petroliere, în timp ce în servicii liderii erau în telecomunicații, finanțe și serviciile business.

CNUCD relatează că importanța crescândă a tranzacțiilor F&A transnaționale în operațiile bancare reflectă dereglarea și liberalizarea, și presiunea de competiție de a face față costului în creștere a tehnologiilor informaționale. Rezultatul recentelor tendințe este concentrația crescândă în rândul celor mai mari bănci. Ca și achiziționării, firmele financiare au fost cele mai agresive atât în Uniunea Europeană cât și în Statele Unite, gestionând o pătrime din toate F&A transnaționale din 1999.

Tabela 5. Fluxurile externe IDS spre cele mai mari țări dezvoltate, 1998 și 1999
(Milioane de dolari SUA)

Țara	1998	1999
Țările dezvoltate	651,873	731,765
Marea Britanie	119,018	199,289
Statele Unite	146,052	150,901
Franța	45,471	107,952
Germania	91,159	50,596
Olanda	51,373	45,858
Spania	19,042	35,414
Belgia & Luxemburgul	28,845	24,928
Japonia	24,152	22,743
Suedia	24,365	19,549
Elveția	16,633	17,916
Canada	31,286	17,816

Cu referire la automobile, raportul CNUCD de azi relatează că consolidarea dominantă a dus la o restructurare a întregii industrii după cum un număr de producători de automobile sunt sau fuzionați sau strategic aliați. Consolidarea este văzută ca necesară într-o industrie caracterizată de cereri slabe, supracapacitate și presiuni de tip protector a mediului înconjurător. Și după cum consolidarea domină printre producătorii majori, tot așa ea a dat naștere și restructurării în industriile sale de aprovizionare prin F&A.

RMI2000 relatează că necesitatea de a efectua cercetări și dezvoltări costisitoare încurajează sinergia în sectorul farmaceutic, unde toate companiile mari au prosperat prin F&A, și mai puțin prin mijloace "organice". Spre sfârșitul anului

trecut primele cinci și 10 din cele mai mari CTN au obținut respectiv 28% și 46% din vânzările farmaceutice din lume.

În timp ce F&A transnaționale au fost martori a unor mega-afaceri în telecomunicații în țările dezvoltate, ele de asemenea au fost principale în IDS având legătură cu privatizările mari din țările în curs de dezvoltare. Au avut loc investiții majore a companiilor străine sub forma privatizării în telecomunicații în așa țări ca Brazilia, Peru, Venezuela, Mexic, și Republica Cehă, Kazahstan și Africa de Sud.

F&A domină IDS în țările dezvoltate

Afluxul IDS către Statele Unite a crescut cu de \$90 miliarde la uimitoarea sumă de \$276 miliarde anul trecut după cum CTN cu sediul străin continuă să se lupte pentru a accesa piața rapid crescândă a țării și a beneficia de considerațiile cost-productivității (tabela 4). Majoritatea copleșitoare de aflurilor surselor bănești erau în formă de F&A. Companiile din Marea Britanie au cei mai mari investitori în Statele Unite, împreună cu Uniunea Europeană în sumă acumulând mai mult de 80% din totalul F&A transnaționale în Statele Unite în 1999. După un declin în 1997 și 1998, fluxul IDS japoneze către Statele Unite a crescut la \$13 miliarde anul trecut, nivel comparabil cu cel din 1996.

Infuxul total al IDS din 1999 către țările dezvoltate a atins \$636 miliarde (de la \$481 miliarde în 1998), în timp ce refluxul lor s-a mărit până la \$732 miliarde (de la \$652 miliarde; tabela 5). Partea leului din toate IDS în țările dezvoltate era în formă de F&A transnaționale;

Tabela 4. Afluxul surselor financiare a IDS către țările dezvoltate mari, 1998 și 1999
(Milioane de dolari SUA)

Țara	1998	1999
Țările dezvoltate	480,638	636,449
Statele Unite	186,316	275,533
Marea Britanie	63,649	82,182
Suedia	19,560	59,968
Franța	29,495	39,101
Olanda	41,682	33,785
Germania	21,163	26,822
Canada	21,705	25,061
Irlanda	8,579	18,322
Belgia & Luxemburg	22,691	15,862
Japonia	3,192	12,741
Spania	11,863	9,355
Danemarca	6,716	7,454

firmele Europei Occidentale au fost deosebit de active ,cu un total de \$354 miliarde în vânzări și \$519 miliarde în cumpărări. Dezechilibrul semnificativ dintre vânzări și cumpărări este în majoritatea cazurilor explicat de activitatea F&A transnaționale desfășurată de companiile din Marea Britanie care au ca obiectiv companiile din Statele Unite.

Tendințele-cheie a Uniunii Europene

Companiile din Marea Britanie au fost cele mai mari investitoare singulare în 1999, cu un volum al IDS de \$199 miliarde, urmate de Statele Unite, cu \$151 miliarde. Poziția UE ca cea mai importantă sursă de IDS a fost reconfirmată în 1999 când refluxul IDS a crescut pentru al șaselea an consecutiv. Marea Britanie, care singură a înregistrat 39% din totalul refluxului surselor financiare a UE, a fost urmată de alte două puteri economice mari Franța și Germania, și de Olanda . În ceea ce privește creșterea, Danemarca, Franța și Spania au prezentat cele mai mari creșteri, în timp ce IDS din Finlanda , Italia, și Germania au scăzut semnificativ.

Dezvoltarea IDS europene în 1999 a fost mai mult ca oricând condusă de F&A. Valoarea vânzărilor și cumpărărilor legate de F&A transnaționale au crescut cu 83% și 75%, ajungând \$345 și \$498 miliarde, respectiv. UE a înregistrat aproape jumătate din totalul

global al vânzărilor legate de F&A transnaționale și 70% din cumpărări, iar companiile UE au fost implicate în toate în afară de una din 10 cele mai mari F&A transnaționale din anul trecut.

Aceste fluxuri al IDS transnaționale în Europa sunt în parte un răspuns la integrarea și liberalizarea în mișcare care influențează o mare parte din industria Europei. *RMI2000* relatează că, deși este dificil de evaluat întregul impact al lui Euro asupra IDS, reformarea actuală a industriei Europene va fi probabil afectată de noua valută unică. Valuta unică va contribui de asemenea la o transparență a prețurilor mai mare și la o concurență mărită în Europa, exercitând o presiune mai mare asupra firmelor pentru ca acestea sa se restructureze și să-și consolideze operațiunile.

Mai multe IDS interne pentru Japonia

Atât numărul cât și valoarea proiectelor IDS interne în Japonia s-a mărit semnificativ anul trecut. Refluxul IDS din Japonia a scăzut cu 6% la \$23 miliarde, în timp ce aflusul lor a crescut de patru ori, la \$13 miliarde. Aceasta reflectă schimbările strategice în companiile japoneze, care tot mai mult privesc F&A ca mijloc de revitalizare și restructurare. Acțiunile recente ale guvernului au încurajat această tendință. "Aceasta e o schimbare remarcabilă și bruscă : numai câțiva ani în urmă , investitorii străini priveau Japonia ca o țară în care este extrem de dificil de intrat ",se spune în raport.

**** *** ****

**Comunicatul de presă, cât și informația despre lansarea Raportului Global cu privire la Investiții (inclusiv pasaje din Raport) pot fi găsite în Internet la adresa:
<http://www.unctad.org>**

Pentru informație suplimentară, contactați-l pe Karl P. Sauvant, Officer-in-Charge, Division on Investment, Technology and Enterprise Development, UNCTAD, tel: +41 22 907 5707, fax: +41 22 907 0194, or e-mail: karl.sauvant@unctad.org; or Erica Meltzer, Press Officer, tel: +41 22 907 5365 / 5828, fax: +41 22 907 0043, or e-mail: press@unctad.org